

Revelation 1

¹ Wa yi hinhran u Yesu Kristi wa Irji nnowu ndu tsro ba granma ikpye waa a tie weiwiere a. A tru meleka ma ye ni Yohanna ye nhra wa. ² Yohanna ahla lantre Rji nda hla u Yseu Kristi u kyi wa atoh wawumbambawu. ³ Indi uluw ahi wa akra totsuma ma ngbangban me'a ma kii biwa mba tsi wo tre waatre nda kpa nyemen ni kpe wa mba ha nimi into a he whewhir. ⁴ Ime, Yohanna, hi ni Ikilisiyoyi tagban wa mba he nigbu mba asiya; tsitsi hi niyi ni sikpa ni wa ahe tsizan, wa he ni tsenmu, wawu ni ye ni shishi ruhohin tagban wa mba he ni kgbu kursiyin ma. ⁵ Arji ni Yesu Kristi wa mba kpanyemen ni wu, iver mumla wa alude nimi mben; wa atu chu bi gbugbu ni wa ni sonta. nda situ ihuwo ni la bi latre gbu ni iyinman. ⁶ Aleta te bi chu firistoci bi Rji ma ni teman. ndidin, ukpele wi he ai wu tun nitse ahemen (amin) ⁷ Nya atsiye nimi kpan, shishi nde mbato ni nde biwa tugbu ni njigba ndi bi gbugbu pepemen mbayin niwu, ahemen (amin). ⁸ Ameyin mumudin ni klekle Irji treme wawu zizan; wa ahe tu nitsemu, wawu niyen, wawu ni kpekple wawu. ⁹ Eme, Yohanna, rayinbin, wa ahe niyin ni mi iyabin, ni son ndidi ni fusroun waube ni Yesu. Igbulu mba wambayo Badmusa, ni tre Rji wa ala ni tu Yesu. ¹⁰ Mi he nimi Ruhu nifi u Rji, ndi wo lanri ni kwugon nu na ijun. ¹¹ Ala ha ikpe wawu to rinu vuvu; nde tru hi ni Ikilisiyoyin tagban mba; wa ahe Afisus;

ni Simirna, waahe ni Tayatira, wa ahe ni Sardisu, waahe ni Filadalfiya, ni waahe ni Laudikiya. ¹² Mi ya ndi atsi tre nimen, wa mi ya miton ilu fitila tagban ni ngbugbu klomba. ¹³ Nimi ilu nde ri hena ker nde a kri ni gla gagloma hi ni zanma, alakpa ni zinariya nitsan ma. ¹⁴ Ituma ni fukpa kye na fu fu rjurju na men atsi gji ni kpama; shishi ahe na wau. ¹⁵ Izama mba kpa, mbahe na klalu wa mba la niwu, atsi glo na man ni nei. ¹⁶ Nuwo kota ma agji tsitse tangba ni nyuma agji gjin e. nyu ha shishi ma tsi kpa na rji. ¹⁷ Wa mi tori mi jeku nza ma na kgbu nde. akawo ma ikita san ni tu mu nda la, na ti tsitsirena, imee mi mumle ni nklekle. ¹⁸ Niwa ahe, mi kwu nya mi he nitse mi he ni mukuli re mba u kwu ni iko lu. ¹⁹ A he nawa, ha kpe wawu to igpi waahe zizan, waani he ni kwogon waujin. ²⁰ Mi tu ma'ana, ni tsitse tagban wa mba to niwo kotama, ni whirji wa mbalo. Fitila tagban u Zinariya. tsitse tagban mba malaiku (pastoci) bi Ikilisiya tagban, whi rji mba lo fitilu tagban mba Ikilisiyoyi tagban mba.

2

¹ Hi ni malaikan u coci Afisu nha itre u waa a nji Tsitsen tangban niwoma korli ni wawu wa ani nzen hu tsutsu ingba zinariya tangban bi zi lu. ² Mitoh ndu me, nhon nyu me ni vu sron me ndi na kpa nyme ni bi meme nyeme ni meme nde na, mito u tsre biwa mba la nitu, ndi mba manzanni ani he nakyina, wawu mba bi che. ³ Mito u he nivfu sroun, u sha yan gbugbu ni tu nde mu, u na kaba hi kwugonna. ⁴ iwhirji mina kpa nyeme ni u na u bri sonme u mumle.

⁵ U mba yo ndi toiwhirji u krujokun tie ndidi ndi kgbu ye ni gbi bi mumle mba tie ndidi ndi ihu fitilar ni gbugblu senmen. ⁶ Uwu he niwayi una kpa kyema ni gpi wa nikolatawa mba tie na; wa memen mina kpa nyemena. ⁷ Wa ahe ni tun wo ndi won di wo gpi wa Ruhu si la ni Ikilisiyoyi. nde wa a kyri gbagban minu kon wa ni ri ni mi kwugrar u re wa ahe ni rju i irji. ⁸ Hi ni malaikan (fasto) wa ahe ni Ikilisiyar samina ha bayi mba tre wa ahe ni mumle ni u klekle wa'a kwu nda kgbaye. ⁹ Mito iyabin ni iyon bi u tona u he niwu mito wa mba si mbata nde wa mba iyotun mba ndi mba yahudawa mbana hena kyrina mba bi kon imblisi. ¹⁰ Na glu sisiri iya wu sha ni he shishina. yar ibisi ti whuwhir tru mbari bi nimi tro; dumba teyi ya; bi sha yak ifin wulan kri gbangba hi ni kwu bi kpa yagya re. ¹¹ Wa ahe ni tu wo ndi wo kpa wa rubu asi tra ni Ikilisiyoyi. wa akri gbagba hra hi klekle, ikwuha na kpa ti memena. ¹² Hi ni Malaikan wa ahe ni Ikilisiyar Burgama ha buyi mba lan tre nde wa agji grigba inyu ha. ¹³ Mito whirji u son akon u ibusi nakyin u kame ndi gji nde mu gbagbame, har kyime u na kpa nde tro na, ni ton u Antifas wa akri gbagbame, wa kpa nyeme nime wa u hu'wa ni mi bin, ni whirji ibisri ni son. ¹⁴ Iwhirji mina kpa nyeme ni wuna, wu biwa mba kpa tre Bilamu gji gbagba, wa a tsro Balak wa ti gpi u kgbu zan ni shishi imri Israila, ndi ri'ila wa nu ibrji wa mba lotsu. ¹⁵ Nde mba ribi gji tre ni kolantawa gbagbame. ¹⁶ Aho na kyi ba bri konyu Rji miye gbagble me nda bi kon memen kyri na tsi ni mba ni ingji ba waahi ni ngu hi. ¹⁷ Nde wa'a

he nitu wo gpe wa ruhu si la ma Ikisiyoyi nde wa a kwuci mi nu ma'ana wa hri si niwan mi du titan kygle ni nde sa ma wa mba ha ni tu titan nde wa mba dro wa ato imba wa asi kpa mba. ¹⁸ Hi ni malaika (fastoci) Ikilisiyar Tiya tira hai Biyi mba lan wa iver Rji tre, wa ahe shishi na igleme ilu; izama na idren nami lu. ¹⁹ Mito gpe wa u si tie sonme, ni krime ni kngbagba me. mi to wa wu si tie ana gbrun konna ni gei u tie mumle na. ²⁰ Whirji kni na kpa nyeme ni wu na wu bri iwa mba Yezebel wa ani yotun ma ndi iwawu watsu. nikon intsro ma ani gru nde mu ndi wa imba nde ni ri la wa mbanu iblis saraka. ²¹ Mi nu ton ndi mle kon mene ma te wa ka'ina. ²² Ya mi yo gbugbu kru wuls, nde wa awate wa ani ri bi meme yari, nda mba na bri krama, mena. ²³ Mi tsi imri ni kwu Ikilisiyoyi wawu mbato nde ni kon bi tie. ²⁴ Inbru bi wa hibe Tayatira biwa bi na gji tre mana, bina to gbi mbari yo ndi tre ibusi, bi yi mba kyi mina yoyi iyana. ²⁵ A he nakyi kri gbagba hi niye mu. ²⁶ Nde wa akwuci nda si tie gpi wa asitie bi klekle ni klekol mini nikpan ni tu bi kpalan. ²⁷ Mi gji mba miwo karfa mi bra mba na rin memen. ²⁸ Ahe na mi kpa ni wowo timu imeme minu tsitse u ble. ²⁹ Ndel ahe ni ituwo ndiwo gpi asi la ni Ikilisiyoyi.

3

¹ Hi ni malakon Ikilisiya waahe Sardisu wai biyi mba tre wa agji ruhohi tagban itre uwa a nji brji tangban u Rji ni tsintsen tangban wu Rji nitsitse tagban miton gpi wa wu si tie wu tie nde wu ndidima u na ton ndi wu ikgbuna. ² Lu

shume ndi krigbagba igpi wa adun atie whiwhir ikwu, mina ndu ndidima ni shishi Rjina. ³ A he na kyi u kyrimrenton, ni igpi wa wu kpa ndi wu'a, kpa nyeme ni mba, ndi mle ti tashgbe, mi ye na nde iybi; hina to tien miyena. ⁴ Bihe ni de nda time hi sardisu wa mba na kpa no glo kykle mba ti ndidi. ⁵ Nde wa akwaibi mba sran glo kykle diwu, mba tse nde ma ni nuwu u Rji na, mi dugbu nde ma ni shishi temu ni shishi malaikansa. ⁶ Uwa a he wo igpe wa ruhu si la rii ikilisiyoyi. ⁷ Hi ni malaikan ikilisiyar wa'a he ni Filaldefiy ha, biyi mba tre wa nde ndidi nde gyegyere wa agji makule Dauda; wa ani bwu idiori naiya kawuna, nde akwawuu mba nde waani bwu. ⁸ Mito ipi wa wu tsi tie, ya mi bri kontra ni biwu ni shishi wa indiori atiyin, akri gbagba ni tremu wuna kyme ni indemuna ⁹ Ya biwa mba he ni kon iblisi wa mba tre ndi mbamba mba Yahudawa, ana he nakyi na mba si tie che. mbaye nda wukwu gbrju ni zamen, mbato ndi ni son. ¹⁰ Wa wu kri gbagba ni tre mu, ndi wu kon mila ni wua ime me mi kri ni wu ni to treme wa niye nde bi gbugblu wawu wa mba tsre nde gbugblu nepemen. ¹¹ Miye gbagbla me gji gpi wawu hewu gbagban ndi nderi mba takyamen a (Rawani) ¹² Me yo nde wa akwuii ani hena igji kon Rji mu mina bri nde kyi ndi rju niwo muna. ¹³ Mi ha nde Rji mi ni tuma nde gbu Rjimu (Urushalima isama, waagrji rji ni shulu ni Rji mbu), ni nde sa'ama. Wa ahe nitu ndi wo igri wa ruhu sa la ni Ikilisiyoyi. ¹⁴ Hi ni malaikan ikilisiyar wa ahe ni Lawudikiya Ra: biyi mba tre wa aheme (Amin). Wa kysi iya niwa latre

jaggi wa ni ya nde wa Irji te mba. ¹⁵ Mi to gpi wa isi te wuna sina telu. ¹⁶ Iwu uhe ni kon ha una telu uwoma ysina mi dru yoga ni nyumu. ¹⁷ Wu tre, ime mi ha ni kon ni gpi gbugba'u, mina son gpi gana wu na to nde wu iyama igpi yin nde iyan nde ifyeshi wu tsre gpre. ¹⁸ Wu tre mu, le zinariya nime wa mba nza nilu wa ii he kongyen wa wu tsron gbi bin gpan wa mba to ni gpirena, ni nye wa tsron ni shishi wato igon niwu. ¹⁹ Mi tsi nde wami son mitsron mba iko mba hu ni gbugbu. Wa he na kyi kri gbagba tie ndidi. ²⁰ Yame mi kri ni kontra ndi si wru nde awo lamu nda bwu kin, mi ri ne konna, ndi ri la niwu wawu ni ri la nime. ²¹ Wa akwuchi mi nu kon ndi kuson ni me ni tun chumu, ahe nawa meme kwuchi ndi son ni timu ni tu tuchu ma. ²² Iwa ahe ni tun inwo ndi gpi wa ruhu atsi la ni Ikilisiya

4

¹ Ikye wa a hugon kpyi biyi, miya ndi too nko tra ni shulu kle wuo. Na wayi mi tsro gbi wa ani yen ni kon gpi biyi. ² Mba huta mi heni ruhu, mi to gbagbu sonri wa mba zi ni shulu ndi ri son nituma. ³ Wa a son ni tuma ahe tita yasfa ni tika yakutu dirdiren lu ayo ni zuzu dirdiren lu ahe nu tita zumurudu. ⁴ Ni zuzu kpachi kpachi mbari wa mba itse ha, wa mba son ni tu kpachi mba bi nikon ise ha, wa mba sru iglo kykle, niworo woro zinariya ni tun mba. ⁵ Ni kpachi kpa ni rju ni kyiwa ni ngro ni zan. Fitilu tagban mbasi ri shishi kpachi, fitilu mba ruhohi Rji tagban mba ⁶ Ni shishi kpachi mba inci gilushi, wa ani kpa na karau. Ni zuzu kpachi wa ayo kpachi ni zuzu,

bi re nde isie wa mba he ni shishi ni shishi ni kwugon. ⁷ Nde re imumle ahe na nnagru (Zaki) nde re wu ha ahe na iver lado, nde re u tra shishi hena vernde, nde re wu inzan na ikpan ilude. ⁸ Nde bi re inzan mba, mba waahe nigban mba he gban ti ti tanne; mba he shishi nigbamba iju ni rji mba na bri tre, wu tsatsra, wu tsatsra, wu tsatsra itregbumu Rji wa ahe gbegble wawu, awawu waniye. ⁹ Ni ton wa bi re mba si gpresan, ndiden ni gri ni wa nda son ni tun kpachi, wa ahe hi ni klekle. ¹⁰ Bi nikon ise ha mba, mba kgba tumba gji ni meme ni shishi wa ason ni tun kpachi mba gri niwu wa ahe hra klekle, nda ju takya mba tahi nuwo ni kpachi nda tre, wu mumle, itebu ni ¹¹ Rji mbu kpa gri mbu wawu, iwu uti kegyen, bra invri ndi he ni tun gpi wawu timba.

5

¹ U mi toh niwo korli uwo a son ni ruron'a mito vuvu wa ahe mi ha numi ni konbra naye vuvu wa ba nha ni koshishi ma, ba lowu ni lo tangban. ² Mi toh kiekle Madauka si d'bu nglome, ahi nha mla wa ani tdi bwu nye nvunvu nda mre loo ma? ³ Indji ri na he ni shulu ka ni meme ka ni mi meme a toh bwu nuunvu wa ba nyewu'a wa mba he nimi ma. ⁴ Mi yi wa kpukpo me wa bana fe ndji ri waani toh bwu ka kra nye nuunuu na. ⁵ Iri nimi bi nikon ba ahla nimu rimu, nayi na ya ichen (zaki) u grji Yahuza ivren Doda akpa ka; amble wu vuvu ni lu tagban mba ⁶ Mi to iver gru akri whie na kpachi nde bi re isie ni mi nikonmba, ahe na mbawu'a ahe ni iju tagban

ni shishi tagban; Biyi mba ruhohi Rji tagban wa mba tun ye ni gbugblu. ⁷ Ahi nda kpa nuwo wa ason ni tun kpachi ⁸ Ni tan wa iver inkru amba vuvu, bi re isie mba ninde ise ha mba jokun ni memen ni shishi iver krju. nde mba, mba he ni ngungu mbakyi mba bra bi ti ndidi ⁹ Mba yo se semai, iwu mumle waw'u mban vuvu ndi bwu lu mba hau, ni iyin me mba le nde Rji ni gbugblu wawu ilemen, nde ni he luntre. ¹⁰ Wu me mba bi chu ni firistoci wa mba wu Rji mbu, mba gji gbugblu. ¹¹ Wa mi ya mi wo chrju malaiku bi bra wa mbahe ni kpachi ni bire bi nikon mba mba kyai dubbai goma sau dubbai goma da dubun dubbai. ¹² Mba zu tre ndala wa atsra wer krju wa mba ha akpa gpegble (iko) ahewu itan, gpegble, nikon nigba inyeme. ¹³ Mi wo igpie wawu wa mba he shulu ni mema ni mi meme ni nei ni gpi tu kpachi ni wer krju gpiresan, ndidi akyara ni gpegble gji gbugblu, hi ni kikle. ¹⁴ Bi re isie mba mba tre ahemen (Amin) Bi ni kon mba kwujokun ni shishi mba nda gri ni wu (sujada)

6

¹ Mi ya ndi ton wa ivren krju abwu ri mi ilu tagban mba, ndi wo ri ni kpye nzya ba a tre ni lan wa ahe to u nzan "ye". ² Mi ya ndi to inghma kieklan indji u hon wu'a a nji ta'u ba nnowu inye pli na wa akwuuchi, wawu akwuti ye ³ Wa iver krju ilu wu ha mi ivo nde re wu ha a la ye. ⁴ Ngk'ma rju nitra san mbeme wawu a son tu ma mba nu gbegble timba sisroun rju ni gbugblu; nde mba hu kpamba nde wa ahintu tghma mbanu kykle igjigban ⁵ Wa iver krju ilu

wu itra miwo nde re u itra atre, “ye” Mito shigji nghma, wa ahe ni tuma agji gpi wu tsra ni woma. ⁶ Mi wo lan ri nimi bi re nzam mba atre nde ri ahe ni nyu alkama ri nitun indu ifiri mudu tra u shair na kpa iyen timeme ni man inabi (wine) ⁷ Iver krju wa abwu ilu wu itra mi wo tre ndeiri nimi nde nzan mba atre ye. ⁸ Mi to nghma ri na itunlu wa ahe nituma mba nu nde ikwu ilu ani hu mba nu mba iko nitu nde bi gbugblu ndi mba wu mba ni ngji gban, ni iyun, alu ni ignama bi migji u gbugblu. ⁹ Wa iver krju abwu ilu wunton, ni whirji u bra Rji mito nde wa mba mba wumba ni tre Rji ni gji Rji gbagban wa mba gji. ¹⁰ Mba nyi ni kro kleklema, hra hi nitan iwu wa he ni gbeblenwawu iwu wu tsatsreni jagji wawutre ni nde bi gbugblu wawu wa kpa lan (fansar) ni nyi bwu. ¹¹ Mba nu mba inglo kykle ndale nimba wu ndi mba gben finme imri vayi lelo ni mban wa mba wumba akaci na mba wu mba. ¹² Wer krju abwu lu u tanne misi ya ndi to kykle churji meme Irji ate shigji pipimen na nklo shigji iri a he na iyrin. ¹³ Tsitse bi shulu mba jukwu ni meme, na kwugran ibuwa ni ju gloma wa mba ni whirn, gwu gwu klekle avu. ¹⁴ Shulu atime na vuvu wa achigbi tita mba gbu lu mba chu mba ni whir mba na he. ¹⁵ Itun chu bi gbugblu ndibi bi ni bi tun chu hi takwu, bi ni kon ni hi klekle, ni nde wawu ni bi gran ni ndidi mba ri nimi tita ni gbulu. ¹⁶ Mba la ni ngbulo ni titan ndi mba kwu chan mba, katarin ni shishi wa ason ni tun kpachin ni kfu iver krju. ¹⁷ Wa yi a klekle ifin vfuma aye, aha ni iya kri

7

¹ Ni kwugon wayi miton malaiku inzan mba kri ni (kusurwoyi) inzan bi gbugbulu, mba gji kwungon tizan bi gbugbuluyin gbagbame, wa kwumgun na ufu ni gbugbwuyina, ni tu nei ni kwugron. ² Mila to malaika ri tsi rji nikon zan, wa ahe lu irji wu re. Ayo malaikan inlan hiyi ni kykle lan wa mbanu mba ulan wa mba ti gbugbuluyi iya ni nei. ³ Na ti gbugbuluiyna, ndi nei ni mba kwugon kynu mba ingbam ni chi mri Rji ⁴ Mi wo gbugbu nde mba tin gbam ni mbawu 144,000, Biwa mbatin gbam ni igji mba wawu ni nde Israila. ⁵ Nde dubu wulon don ha ni igji Yahuza dubu wulon donba ni igrji Ra'u'bainu, dubu wulon donha ni igrji Gadi. ⁶ Dubu wulon donha ni igrji Ashiru, dubu wulon donha ni igrji Naftali dubu wulon donha ni igrji Manassa. ⁷ Dubu wulon donha ni Igrji Saminu, dubu wulon don ha ni igrji Lawi dubu wulon donha ni igrji Issaka. ⁸ Dubu wulon donha ni igrji zabaluna, dubu wulon donha ni igrji Yusufu, ni dubu wulon donha ni igrji Bilyaminu, mba tsa gbam. ⁹ Ni kwugun igpi huji mi ya, ndi to gbugbu nde wa mba drori ana ya mble mba nan ni nde bi gbugbulu wawu, ni igrji, nde ni uemen a mba kri ni shishivemen a mba kri ni shishi kpachi ni shishi iver krju mba surun waklema ni vuvu dabin ni wo mba. ¹⁰ Ndi ni yo lan kyklema, kpa nde chuwo a he ni we Rji mbu wa aso nitu kpanbi, ni iver krji. ¹¹ Malaiku mba wawu mba kri nda yo kpa ri ni zuzu ni bi kon mba ni mba re inza mba, mba kagru susu ni shishi tsi ya kpachi nda (yi sujada) ni Rji. ¹² Mba tsi la ahemen

(Amin) gri, ndedi ni wayu, gri igirma, iko ni gpegple mba bi wu Rji mu Rra hi nitse aheme (Amin) ¹³ Iri nimi nde ni nikon mba amenye me, a mba han wa suron nklo kyole bi mba mba rji ni tsen? ¹⁴ Mi la ni wu, u ni kon, wu to, Biyi mba bi nikon wa mba rji ni kykle yan. mba ngla nklo mba ahe kykle ni nyin iver krju. ¹⁵ Ni tu kyi mba he shishi kpachin Rji nda tsi bra (sujada) ni chu ni rji ni mi kon inbra ma (haikalinsa) wa nu a so ni tu kpachi ani k'mba. ¹⁶ Iiyu na ti mba, ni nlan ma na timba na irji na hwu mba na. ¹⁷ Iver Krji wa ahe ni zuzu aniya nde mba agji mba he ni whir man ndidima, irji ni se iman shishi mbu wawu

8

¹ Niwa vren ntma a bwu hra wu tangban, gbangbi a he ni shulu wu mla ngbala nton ri. ² Niki mi to maleka tangban wa ba kii ni zande shishi Irjhi, i ba nuba njongran tangban. ³ Maleka ri nkan a ye, ndani nji kungo zinariya wu tulare, ndaka kri nitu bagadi. Ba nu tulare bran wa ani sru nhani bre wu tsatsra inji wawu u bi Irji nitu kungo tulare zinariya wa a kri ni shishi bubu-son-u-nzu hon. ⁴ Intsen wu tulara-mba bre Irjhi u bi tsatsra injiba-lu hon hi ni Irjhi rhini wo maleka. ⁵ Maleka a ban kungo tulare nda sru ilu shu nimi rhini bagadia niki a tau grji ye ni meme, i huki gbroku nzan ni yikankan, kpan-lu-nzan, mba grjumeme. ⁶ Maleku tangban ba wa bana nji njo-gran tangbana ba mla ki u fu ba. ⁷ Maleku u mumla a fu njon-gran-ma, i ilunitita mba lu nha ni iyi a kuhle. Ba truu

griji sru ni meme nda du n'kama-ri-wu-tra ma a gon wawuu, nkm-ri-wu tra kunkron ba gon kle, i shushu giga wawu ba gon kle./ vunvu bari bi bi mba bisen u Greek ba kaadon/nitu ri-wu-tra na gon kle/ ⁸ Maleka u haa fuu njon-gran ma, i ikpe to kikle ngblu wa asi ri ni lu, ba tru yo ni mi kpatre-ma. Nkma ri-wu-tra u kpatre ma a kma ti iyi. ⁹ iri-wu-tra u jirgi ma ma nzihle. ¹⁰ Maleka u tra a fuu njon-gran ma, i kpache tsintsen a rhoku rhini shulu, ni bwukpan to toci. nitu iri-wu-tra u nne baba tuba ma. ¹¹ Nde tsintsen a wormwood. iri-wu-tra mmaba kma ti wormwood, i inji gbugbuwu ba kwu nitu mmba ba kma. rikpekpe ¹² Maleka u nzia a fuu njon-gran ma, i iri-wu-tra u tsintsen ngame. Niki iri-wu-tra mba ba kma ku bwu; iri-wu-tra u virji mba iri-wu-tra u chu ba hama ni kpan. ¹³ Mi ya, ndi wo kikle- chinche (eagle)/ vunvu bari ba he ni lantre ki/ maleka/ nitu/ ndi kikle chinche (eagle)/ wa asia bwaa nitu ndani yo rhu ni kikle lan, “iyambi, iyambi, ni biwa ba kii nitu meme, niwa mbru njon-gran wa maleka tra wa badona ba fuu

9

¹ Mle maleka u ton a fuu njon-gran ma. Mi to tsintsen ri rhini shulu wa ana rhoku ni meme, ba nu tsintsen ki mabudi u nko ihlon juju wa ana he ni nchina. ² A bwunko ihlaa wa ana he ni nchi na, i intsen a rhu hon rini nyu nko a to ntsen wa a rhini kikle tanderu ntse wa rhu rhini nyu hlon a. ³ Langblan ba rhurhini mi ntsena ka ku ni meme, i ba nuba gbengblen too wu lan nitu meme. ⁴ Ba hla bawu ndi duba na kpa giga

ni meme timemena, koka ni shushu kpe baba kunkron, ama nitu inji wa bana he ni iyra kaa irjhi ni kbuchi mba na. ⁵ Bana kpanyime ni bawu du ba wuu injibaki na, ndi du ba tiba ya wu wha ton megen. Iyi ya mba ni he to tyo u lan, anita ta inji. ⁶ Nivi baki inji ba wa kwu i bana to u na. Ba gbre wa ndi duba kwu, i ikwu ni tsutsu don ba. ⁷ Langblan ba ba rhu n'kma wa ba mla ki wu ta ku. Nitu mba a he kpi bari too rawani wu zinariya, i ko shishimba too shishi inji. ⁸ Ba he ni nfuu too wu nfutu mba, i nyerenmba ba he too nyeren chen. ⁹ Ba he ni sulkuna (breastplate) too sulkuna wu karfe, i iyi ngyumba a he too iyi wu karusai (chariots) gbugbuwu, mba nk'ma wa basi tsutsu ni ri ni taku. ¹⁰ Ba he ni gyugyunchi ni ntsonchi wu tyo too u lan, ni ngyunchi mba ba nu gbengblen wu nu inji iya wha ton. ¹¹ Ba na he ni too ichu nitumba, maleka u hlon juju wa ana he ni ndina, ndema ni lantre Ibraniyawa ana Abaddon, i ni Greek ana he ni nde Apollyon. ¹² Iyamba u mumla aka hi ye. Ya Hugon wayi kikle kpe biya hari bari ba yi ni ye. ¹³ Maleka wu tanne a fuu njon-gran ma, i mi wo ilan grji niye rhini njon u tu bagadi u zinariya wa ahe ni shishi Irji, ¹⁴ Ndani tre maleka u tanne wa ahe ni njona, "chu maleka nzia wa bana lo ba zi ni kikle nne Affaratis chuwo." ¹⁵ Maleka nzia wa bana mla ba tizi u ton kima, nivi ki, ni wha ki, mba ise kima, ba juuba chuwo du ba hi wuu irir-wu-tra u inji wawuu. ¹⁶ Gbugbu sojoji biwa ba hon tu nkma bana 200,000,000. Mina wo kri gbrumba. ¹⁷ A hi toyi mba to nk'ma ba nimi nran mu mba baba biwa ba hon tumba; Sulke (breastplate) mba a

he too sren lu, samban, hycinth (darkblue), mba kibiritu (sulfurous yellow). Itu nkma ba ba rhu itu chen, i rhini nyumba rhu ilu, intsen mba sulfur. ¹⁸ Aloba wa a rhurhini nyu kpi tra biyi a wuu inji iri-wu-tra mba. ¹⁹ Gbengblen nkma ba a he ni nyumba mba ni gyunchi mba-nitu gyunchi mba a he to iwan, nda he ni ba tuu wa ba tsi inji juunkpan. ²⁰ Imbru injiwawu, biwa bana wuuba ni aloba ba na, bana kma sron sran ni ndu wu wombana mba dana dome ni hu nkon brjhi baba gunki wu zinariya, azurfa, jan karfe (bronze), tita mba kunkron kpi biwa bana to, wo ko ka zren na. ²¹ Ndana kma sron sran mena nitu ba wuurnji, nglu ka ni hugbugblu mba, mba ti nkan ko ka ndu iybi mba.

10

¹ Mito kykle malaika asi grji shulu ni ye a he mimi kpan, ndirderin a he ni tuma. shishi a he na kpan rji, izarna a he na kla lu. ² Ni wo ma agji vin vuvu tsisan ma, wa mba buu ayo zanma ni minei iza ma wukon myriya ma ni memi. ³ A tre ni klekle lan na lan wu chen (zaki) wa tre ni ikro mba. ⁴ Wa inza tagban mba tre rju ninra mi son ta ha, ndi wo lan wa arji ni shulu nda tre, nka igpi wa in zan tagban mba tre. Na ha mba na. ⁵ Malaika wa mito akri ni tu nei ni meme azuwoma inkon rli hi ni shulu. ⁶ A retse ninde wa ahe tu ni tsemu, wa ati shulu ni gpi mba wa mba he nimima, ni meme ni gpi wawu wa mba he nimima malaika la, inton he nganan. ⁷ Mifi wa malaika wu tagban ni son nuri gburju mani, ni wa yi igpi irji ri ni ye ni kpan, ahe nawa latre ndudima ni imri konma annabawa. ⁸ Un wami

wo ni shulu ala trenime Hi ndi mban vuvu wa mba bwu, ahe niwo malaika wa akri nitu nei mba n meme. ⁹ Mi hi ni malaika ndi lan niwu ndi me vuvu tsitsa mba. A la nimu “mban vuvu ndi ri inne me ni nri ni nyu me a ni ron na tunn ni nyume. ¹⁰ Mi mban fiv vuvu ni wo malaika ndi ari wu a ron na lurin ni nyumu, wa me ri, inne mu nri. ¹¹ In drori tre me, wu la gpi ni tun ndegbugbuwu, gbugblu, inlemen ni hi chu.

11

¹ Ba ban kwukwu giga ne du mi tindu niwu to kunkron u tsra kpe. Ba hla mu ndi, “Lu kri ndihi tsra hekali u Irji mba bagadi, mba biwa basi nzuhon nibre nimi. ² Na tsra kahlan wa ahe ni kogon hekali na ba ban kima nu bikoraba. Ba chanzren ni tsatsra kikle gbua wu wha arbain-don-ha. ³ Mi nu iha bi bla tsro nitumu nkon u bwu bla kpi-wuye-nishishi u vi 1,260, nimi nklon gwado. ⁴ Bi vu bla tsro-to biyi baba yi ba kunkron zaitun (olive) ha mba fitila ha wa ba kii ni shishi Baci u meme. ⁵ Ndio ri nita ban ndi wawu ni kpaba timeme, ilu ni rhurhini nyumba nda ye gon bi kamba niba. inji wa nison tiba memea, a toki ba wuu ba. ⁶ Bi vu bla tsro ba ba heni kpayme ni duba ka kla shulu nitu du lu na kulu ni vi biwa ba bwu no tsro ekpi bi koshishiba. Ba heni gbengblen u kma ba mmaba ti iyi nda wru meme ni aloba nkankan, batari son du he toki. ⁷ Bata na bla kle tsro wu ye koshishi ba, meme ibrji wa a rhurhi ni hlo ba bana to nchi mana'a, a ni kru ni tunkon kikle gbua nda wuu ba. ⁸ Ikbon mba ni kru ni tunkon kikle gbua (wa ba yoba ni sranro ndi Sodom mba Masar),

bubu wa ba klo bachi wu nitu kunkron. ⁹ Nivi tra ni mbru bari rhini gbungblu inji, igrji, ilan, mba meme ba ya ikbon mba. Bana du ba vu ba sru ni ibe na. ¹⁰ Biwa ba kii ni meme ba takpe nitumba nda ti gan. ba tru kpiwu ngiri hi ni kpamba nitu anabawa hariba ba ti bi son ni memeba iya kpukpome. ¹¹ Hu gon ise tra ni mbrua, ivri u kma ye sisren rhini Irjhi ani rinimimba, i ba lu kri ni za mba. kikle sisiri ni kuu nitu biwa ba too a. ¹² Niki ba wo kikle ilan rhini shulu nitre ni ba ndi, “Hon ye niwa “ i ba hon hini shulu nimi kla lu inda don bi kamba niba ba kri si ya. ¹³ Ni nton kima, kikle igrjhu meme ni he, i ri-ni-mi-wlon wu gbua ni ziilhe. Igrjhumemea ni wuu inji duba tabgban, i biwa na nawoa ba kuukikle sisiri nda nzu irjhi u shulu hon ni gbegblen ma. ¹⁴ Iyambi wu ha ka hiye. Ya! Iya u tra niye gbagbla. ¹⁵ Niki meleka u tangban a fuu njon-gan ma, i kikle balan rhini shulu ba tre, “Ngbrankochu u gbugblu a kma ti ngbrakochu u Bachi mba u kristi ma wa ani son ni tu chumba se ni se. ¹⁶ Niki, bi chiche shirin don ha ba, wa ba kii nitu ruron u nzu honba ni shishi irjhi, ba kulhe ni shishi mba nda nzu irji hon. ¹⁷ Ba tre ndi, ki ngiri niwu, baci irjhi wa azan wawu, wandi a he, mba wawu wa ana he, nitu wu ban kikle gbengblen me ni ri ti mulki me. vunvu Greek bi zan bi u sen ba he ni nyu tre/wandi ana he, mba wandi ahei/ i vunvuu bari wa ba ye ni kogon, u bi Greek ba ba ka nya ndi/ mba wandi ani yea./ ¹⁸ Gbungblu ba bana ti nfu i nfu me ngame a ye. nton a ye wa bi wandi ba kwu ye duba kpa gaatre mba, mba du wu nu lada ni mri bindu me baba anabawa ba, ni tsatsra inji bi

irjhi, mba biwa ba ti sisiri ndeme, ni bi wa bana he tukpe na mba bi kikle ninkon nton ye ye ni du zi ihe, biwa ba zii meme lhe. ¹⁹ Niki hekali Irjhi ni shulu a bwuu i bato sanduki u alkawali ma ni mi hekalia. Ba zran luzen jbu nkankan, wrukunzan, ni igrjumeme, mba kikle lunitita ba ye hu ti

12

¹ Bato kikle kpe-u-to ni shulu iwa wa'a a ka kpama ni irjhi, ni iwaha ni ndanza mba nyepi u tsintsen wlon donha nituma. ² A he ni nne, nda sia yi ngrji, gbran yi wu grji vren. ³ Niki mi lato kpe-u-to ni shulu ya! kikle dragon sambran wa a heni tu ton mba njon wlon, ni nyepi tangban nituma. ⁴ Inghu nama a se ba tsitse iri-ni- tra bi shulu grji hlega ye ni meme. Dragon a kri ni shishi waa yi nne ngrjia nitu anita grjhi, ani tan vivren'a. ⁵ Angrjhi vren, vivren lon, wandi a ti mulki gbungblu wawuu ni ngbala karfe. Ba sran vrema kpahi ni Irjhi ni irjhi, mba hi ni kursiyi ma. ⁶ i iwa a tsutsu hi ni miji, ni bubu wa irjhi a mlaati zi niwu, nitu duba mla-u-nji wu vi 1,200. ⁷ Zizan iku a he ni shulu. Mikailu mba ba maleku ma ba tsi niba ngame. ⁸ I dragon ana he ni gbengblen tsra wu ri na. niki bubu ana la he niwu mba maleku ma ni shulu na. ⁹ Kpache dragon-chiche iwan mba, wa ba yondi ibelis koka shetan, wa ani gyur gbungblu wawu ba hwu grjhi ye ni meme, l ba hwu ba maleku maba grji hu. ¹⁰ Mle mi wo kikle lan rhini shulu "Nizan kpachuwo mba gbengblen ma j. ni mgbrankoson Irjhi mba sarauta Kristi ba

ye. Nitu ba tru wa ani tsrowo nitu mrivayiba grji, wawu wa ni nha ba ni shishi Irjhi mbu ni rhi mba chu. ¹¹ Ba rhiwu (nasara) ni iyi vren-tima mba ni lantre u vubla nituma, nitu bana son ki ni sisren mba nda ka tsra ni kwu. ¹² Nitu kima briku, biyi shulu, baba ki nimi. I iyame meme, mba kpanrema, nitu ibelis a grji ye niyi! A shu ni meme nfu, nda to ndi a he ni nton fiime. ¹³ Niwa shishi dragon a bwu nitu ndi ba tru grji ye nimeme, a hu iwa wa grji vren lon a ni zu. ¹⁴ I banu iwa ngyu hari wu kikle nki nitu du tsutsu hini bubu wa ba mlati zi wu ni mijia. Ni bubu yi yii ba mlaunji wu nton, nton gbugbuwu, mba ngbala nton ri gbangban ni shishi iwan a. ¹⁵ Iwan a bwama rhini nyu ma too inne nitu ndi du mma shu nda se iwa hi. ¹⁶ I meme a zo iwaa. meme a bwu nyuma nda inne wa dragon a sia bwarhuni nyumaa. ¹⁷ Niki dragon a vra nfu ni waa nda kuhi tiku ni mbru kpu ma, biwa ba hu gbigbi tre Irjhi nda ni nji vubla kpi nitu Yesu. ¹⁸ Niki dragon a hon kri nitu yashi wu nyu kpanre maa.

13

¹ Niki mi to bisan ri si rjuye rhinimi kpanre maa. A heni njon wlon mba njon wlon mba itu tangban. Nitu njon ma ahe ni rawani wlon, u tu ba yiyri mlawu ba he ni nde u latre ni tu mba. ² Bisani wa mi to a he to damisa. ikplema bana rhu kple bear, i nyu ma a he yo nyu Zaki; dargon a nuu gben gben, mba kursiyinma, mba kikle hukunchima ni du son tumba. ³ Iri nimi itu bisan a he ni meme nkpan, ama nkpan a wri

ye. gbungblu meme wawu ba yani mamaki nda sia hu bisana. Ba sia bauta ni dragon, nitu wa aka ngbngblen nno beast. ⁴ Ba si bauta ni bisan ngame ndani tre ndi, A nha he too bisan? mba a nha ni kri nda tsi ni bisan? ⁵ Banu bisan inyu wa a nito tre nzutu baba bi ya irjihi. Ba nuu nyeme ni du si tindu ma wu wha arbain don ha. ⁶ Niki bisan a bwu nyuma nitu du tre kpebi ya Irjhi grji, ni ya ndema ni grji mba iko bubusonma, biwa ba he ni shulu. ⁷ Banu bisan nyme ni du taku ni tsatsra inji bi irjhi nda rhi ba ni kua. ba nu hukunchi nitu wawu igrjhi, inji, ilan, mba meme. ⁸ Wawu biwa baki ni meme ba bauta niwu, ko nha wa ndema na he ni biwa ha nha zi, rhini inchi meme mumla wu gbungblu, ni mi vunvu u bi sisren, wa ahiwu vren tma wa ba hanua. ⁹ Inha nita he niton, wa ka wo. ¹⁰ Nhawa ba nji hi ni bauta, ni bautayi ani hi. wanda ba wuu ni takobi, ni takobi yi ba wuu. wayi yi yo ni bi vu sron mba kri gbangban wu bi tsatsra inji bi irjhi ¹¹ Niki mi la to bisan ri si rhu rhini meme. A he ni njon hari to wu ntma, ndani tre to dragon. ¹² A tindu ni gbengblen wu dragon wu mumlan ni shishima, nda du meme ni biwa ba kii ni mi du ba bauta ni bisan u mumla'a, wawu wa ana he ni nkpan utra kwu, nda ye wriye. ¹³ A ti kikle kpibi u gyer (lamu masu girma). A du ilu grji ye ni meme rhini shulu ni shishi injiba. ¹⁴ Nitu kpi gyurba banu gbengblen u bisan ni du gyur biwa ba kii ni meme, ndani hla bawu du ba la gunki u bisan zi, wawuwa bana ju kpan niwu ni takobi, nda he ni sisren. ¹⁵ Ba kpanyeme ndu nno beast wa ba tiwu zia vri ni ndu tre me nda yo bi wa ba

kamba ni wu'a ndu yo ba' ndu ba' kukhu ni wu. ¹⁶ A yo ko nha ni gbegblen, biwabana kpe na ni bi gbengblen, bi iwo mba biiya, biwa kpe hetumba na bi biwa ba igran, duba kpa na ni worinba ko ka ni kbuchimba. ¹⁷ A he ni dii du konha ni ndeme. ¹⁸ Kpeyi tsar du ndi timren ndidi. Inji wa ani to hi gbangban ka vu bla, blana' u bisan nitu a hi vubla wu mri inji bla ma hi 666

14

¹ U me k'ban ya ni vren tanba k'ri ni tu tita Shiyona. He newu inddi dubu dari ni arba'in don zya wa ba nghan inde ma ni nde tima ni chi mba. ² Mi wo lanri rji ni shu na ima wa a zren ni ne na yar zan ngari i'lan wa mi wo'a ahe ba bi zi gungu ba si zi gunguba. ³ U yose sa mi ko shishi kursiyin ni koshishi (rayayyun halittun) zya'a ni bi nikon, indiori na ya koya sea na se inddi 144, 000 bi wa na kpa la chu wo ni gbugblu'a. ⁴ A biyi bana kpa nsi tsatsra ni mi zren u kruga. a baki ba hu vren tanban hi ko nitse wa ani hi ba kpa chuwo ni mi nddi ni ndu ba kati iwhiri mumla ni tu Rji ni vren tanban. ⁵ Bama to ba ni tiche ni nyu mbana, ikpi ri na sa'bana ⁶ Mi to malukari asi bwa ni tsutsu shulu iwa ba ton indu ni tre ri ndindima u ka k'le na sun tutu ntru ni ndu ba hla ni bi sum ni gbu-ngbulu ni gbu ba wawu, ni lime ni inddi ba. ⁷ A yoba ni kikle lan "bika tisisir Rji ni kushu ni gban rju niwu. niwa iton ma u tron ye, ye hi ku shu gban rju niwu, wawu wa a ti shulu ni meme a ni teku ni zin ma. ⁸ U maleka ri maleka u ha a huwu na treandi, "ajoku, Babila, ki k'le ma ajoku. wa ayo meme u lime ba wawu

mba wu ndu ba so jibi utie ngwuu nghwuu” ⁹ U maleka utra-a hu ba ni lan gban gban na titre nddi' wa a hu Irji ri ni kpe ri kan ani kpa igbom-ni chi ma ko ni woma. ¹⁰ Wawu me ni so ni ima inabinifu u Rji ima inabin wa ba na suru ri wa ba ka zyi na suru ni Kofi u fu ma (inndi) wa a so'a ba gon ni lu ni luu hu'u babran ni shishi hi tsa tsra maleku Rji ni vren tanban. ¹¹ I tsen lu u je mba a lunde ni hi shu tunturu hi ni tunturu, uba na he mi kusi na ichu ni Rji bi hu meme nama rju ni yuma (siffarsa) ni bi wa ba kpa gban inde ma. ¹² Iwayi ahi yo u vu sonron gbron gon ni hi wa ba he tsatsra. bi wa ba hu du u Rji ni yo sonron ni Yesu. ¹³ Miwo lan Rji ni shu ni tre andi “nha wa yi “babi lulu hi kwu wa ba kwu ni ubangiji” a hi Brji” e niwa ba kusi ni ya mba, niwa indu mba ni huba” ¹⁴ Mi ya nito kpalu kiklan a kuson ni tu kpalu u inndi ri he na vren nddi a nyen pri zinariya ni tuma ni Rji u rima niwoma. ¹⁵ U maleka ri rju rji ni haikalin na yo gu wa a sun ni kpalu, a gban, gban' me “bam Riji me ni soma han iton u nham a tsra ye, niwa bi gbungbunlu ba a weri ye”. ¹⁶ U nddi wa a sun nitu kpalu'a a ta Rji yo ni tugbulu'a. ¹⁷ U maleka ri la rju ni shu haikali, wawu me ahe ni Riji u ri pipreme. ¹⁸ U maleka ri rju rji ni bagadin u gon tulare iwa ahe ni gbengbele ni tu lu na yo nddi wa'a nji Riji u ri ma gban'gban me “ban rji u ri ni hi kon weweri innabi ni chin inabi'ugbungbunlu'a, ni wa inabi a weri” ¹⁹ Maleka a ta rijima yo ni gbungbuulu na kon inabi shuti u gbun gbulu'a na ka ba suru ni kikle bubu wa ba shibi ima inabi u fu Rji. ²⁰ U ba chan bubu wa ba shibi inabin ni kogon ni gbu,

u iyi si gukbon rji ni bubu u shibi inabin, a tsara igbron rji rji u lo nyu in hama, ha mi dari hari.

15

¹ Miton gpiri (sign) ni shulu, wa a tie nde sisri malaiku mbari tagban mba gji ido tangban mbaki mba telo tagban bi nklekle wa Irji chu ufu ma rju. ² Mi to ri wa ahe na nei guashi wa asi kpan ni kosan lu wa akri whir ni nei mba mbarujin mbafin gpegpele kykle nnma rju wa ni lan (lamba wa mba tie du niwu na nde. mba gji mba ngurfu wa Rji nu mba. ³ Mba si yo se Musa, Imri kon Rji, ni se iver krju indu men mba bi kykle ma bi nu tsitsri, irji itimbu wa ahe gpepekle wawu, tie ndidi ni ngegerme mba kon me lihu bi gbugbulu. ⁴ A ha na klu tsitsri me na Irji, inde me yi zu hi shu wu yi wu tsatsre me, gbugbulu wawu mba ye ni kgbume ni shishi wa ha la du mba u ndidima. ⁵ Ni wu wayi mi iya, mba vuvu gbugbu bra ni wu tsoron ni shulu. ⁶ Ni whirji afin tsatre malaiku tagban wa mba gji lelu tagban mba mba sron bi ndidi ni pre bi kpama, mba lo zinariya san mba ⁷ Irin nimi nde bi re nzan mba, anu malaiku tagban imri gpren kwungon wu zinariya tagban rhu ni ufu Irji wa ahe ni re tu ni tse mu. ⁸ Ikon Rji (Haikalin) ashu ni tsen ndindi me wu Rji ni gpegpelema. mba nde wa ari nimima imba wa ido tagban malaiku we mba.

16

¹ Mi wo lan kykle wa asi yo nimi haikali ala ni malaiku tagban hi ndi yo kwugon tagban infu Rji

ni gbugbulu. ² Malaika mumle (first) aka suron kwugon ma u mumle ni gbugbulu, ikpa bi meme bi lu sutse mba rju ni kpa indji wa mba he ngba nnamin (dassar) biwa mba tsi wu iwyu (image). ³ Malaika wu ha asurun kwugon ma ni mi nei a kaba he na yii, na yii indji wa akwu, ingpi wa mba he ni re mba kwu. ⁴ Malaika wu tra asurun kwugon ni mi nei ni tu mba, mba kyban he ni yii. ⁵ Mi wo malaika wu atre, wu tsatsre me wuwa wu ahe ni wa ahe nise, wu tsatsreme; wu hi wu bla ingpi biyi. ⁶ Mba ka yii indji bi Rji ndidima le ni to (prophets) wu nu mba yii ndi mbaso a gpe mba son. ⁷ Mi wo igpi wa bagadi kpayeme E itimbu irji iwu ingbegble wawu. wu wa wu mble ngergar me ni kon ndidima. ⁸ Malaika wu inzan aka kwugon suron ni tu rji mba nu kon ndi indji ne lu. ⁹ Mba ngon nelu wu loma, mba kpa nde rji tememe, biwa wa he ni gpegble ni idumba. Mba na bri tememe mbana mba na kpanyeme niwuna. ¹⁰ Malaika wu ton aka kwugon suron nitu kpachi wu ngnama rju, mbumbu son ati bwu mba nta mba lemen wa gbugbu ilu. ¹¹ Mba kpa nde Rji wu shulu timame wa mba ngbam mba mba alumba mba kpanyeme nda bri kon neme mba mai. ¹² Malaika wu ntane aka kwugon nimi kykle nei Yufirestis ima nei agbulu wa ni mle kwugon bi tie mba rji ni kon nza nda nye. ¹³ Mito meme ruhohi itra mba he na gbulu wa arju rji ne meme diragon, ni annabi wu tiche. ¹⁴ Mba meme ruhohi wu inbilis ani tigpi biche bi tisesirin. Mba ju nda hi nibichu hi gbugbulu wa mba zin mba mbu mbu riri wa mba tankwu ni kykle ifi wu Rji wa ahe ni Gbengble wawu.

¹⁵ Ya mi si ye na indji inyimbi (barawo) wu inji ndidi wa wu son ni whir, wa asuron nwoma wa ana rju ni npirena mba na ton kpan mbana. ¹⁶ Mba gji ye ni whirji mba yo ndi armagiddon ni Ibraniyawa. ¹⁷ Malaika wu tagban aka kwugon ma legani ngungun, inla kykle ma rju rji ni haikali ni kpachi nda tre akle. ¹⁸ In zan whir ni gro kyklema, ni inzan ni chu meme ni chu wa mba na tona wa mbu ti imri indji wa mba ni gbugbulu na wu wa akyklema. ¹⁹ Kykle gbu nga ti tra, igbu mba indji mba jokwu Rji rimre babila kykle, anu gbaju shu ni iran innabi wa ti rji ni rfu Rji wu gpeglema. ²⁰ Ingbulu mba kadon mba nato tilan ngana. ²¹ Tita bi kykle mba gji, bi ronma talanti mba jokwu rji ni shulu ni tu indji. mba mre Rji wa tita lu abran.

17

¹ Iri nimi malaika tangba wa basia nji kukon tagban ba ba ye tre nime ndi ye toro hukuci kikle ntran wa a son nitu nma'a ² Wa ba chu bi meme ba wa mba niwu, mba ihi wu (faskanci) wa bison ni meme ba hwa niwu. ³ Niki maleka a ban ne ni mi ruhu hi ni miji, i mika iwari si son nitu samban narhu (daba) wa nde gbugbuwu bi ya irjhi-grji (sabo), ba shu nimi ma. Nmarhu nima rhu a he ni itu tangban mba njon wlen. ⁴ Iwa'a srukpi u ma shunaya mba samban nda klo kpama ni zinariya, wlotita hi bi, mba (lu'u-lwai. Njiniwoma, kofi u zinariya wa a shuni kpi bi kahon bi bababi kpatimeme u faskanci. ⁵ Ni ci ma banba nde ri u riri, kikle babila, ihi bi ntran mba bi kpi meme u meme. ⁶ Mito

iwaa a hwa ni iyi wu tsatsra inji bi Irji mba iyi wa ba wuuba nitu Yesu. Niwa mi too a, mi ti mamaki. I maleka a tre nime, Nitu ngye wuti mamaki? ⁷ Mi tsro kpibi keniriri nitu iwaa mbau nmarhu (beast) wa a hlusinji, nmarhu wa a heni itu tangban mba njon wloa a. ⁸ Nmarhu wa wu too ahea, ana la hema, i ba ati weiweire u rhyme rhini holon juju wa ana heni nchina. Niki anchi tsra ni halaka. Biwa ba kii ni meme, biwa bana nha ndemba ni vunvu bi sisren rhini nchime u gbugbunla na, bati mamaki to nmaa nitu ana he ni nkpuri, nda na la he zizan na, nde la niye. ⁹ Kpeyi yi wuti mre nda he ni hikima Itu tangbanba bati ngblu tangban wa iwaa ni son nitumba. ¹⁰ Bana bi chu tangban ngame. Ichu ton ba kuheye, iri rhihe, i irimba a rhihe u ye i anita ye ani fe son u ton fiime. ¹¹ Nmarhu wa ana hea, ndama he zizan na, nikima me a hi chu u tandra. Ana wu tangban a ndani hi ni halaka mba. ¹² Njon wlon wa mitoba, bana chu wlon wa ba rhihe kpa gbuma, i ba kpa too chu wu nton ri nhani nmarhua. ¹³ Biyi bana bi mren ri i ba ka gbengblen mba iko mba nu nmahua. ¹⁴ Ba taku ni vren ntmaa. I vren ntma a ni rhini kua nitu wawuyyi hi bachi u ba Baci mba ichuu bichu-baba biwa ba he niwu ba yoba, chuba, nda bi kri gbangban nihua. ¹⁵ Maleka a tre nime “imma wa bi to, wa ntran a santuma, nji, kpaadi, meme mba ilanba ba hea. ¹⁶ Njon wlon wa mu tooa, babayi ba nmarhu bi wa ba kran intrana. Ba du son ni nklema mba ni ngre, ba du tan nma kpama i ba gon ni lu pempeme. ¹⁷ Nitu Irji a yo ni sronmba ndi duba kpa ndu u

son ma, nda kpanyeme niba ni du nu gbengblen mla u mulki ni nmarhua rhi du lantre Irji ye ka he toki. ¹⁸ Iwaa wa wutoo ahi kikle igbu wa a heni gbengblen mulki nitu ba chu bi meme.

18

¹ Ni kogon kpe biyi umi to maleka ri grji rji ni shu si ye. ahe nigbengble babran, u gbugbundua kpan ni kukwu gbarju niwu. ² A yo gbagban ni lan na tre a choku, kikle babila a joku'a kati babu sun bi brji ni bubu sun meme ko bi ibrji bi rime. na kati bubusun meme' chi chin. ³ U gbunlu, a wawu ba soma inabin u ti gyugyun, bi chubigbunbea me ba tigyugyuna ni wu biwo ni gbungbun kpa ba Azurta tiwo ni gbengbenlen zren nitu iro ma ⁴ U mi wo lantre iri rjurju ni shu tre, rju ni mima, indji iyama ri gra na vuyi na. ⁵ Latre ma ba ba gbron shuki gbugbu hon hi shu irji tika meme ti ma. ⁶ Bika no tsatsra ni kpe wa a noba ri bi han wu ingyu hari ni kpe wa ati, ni mi kogon wa'a chua' bi kachu niwu ingyu hari. ⁷ Nawa a ban tuma ni ti gyugyun bi ka tiwu ya ni tiwu je ni kpa sonron ti meme naki, ni ndu tre ni mi sonrunma "mi sun, na vren ze i mi na chonrju, mi na tibre sun ni mren na. ⁸ Ni tuki ni viriri iya mren ni yon ilu ni ri ba gbugburu me. ni tu wa Bachi irji u gbengblen a wawu yi ni gbi ton (hukunta)" ⁹ Bi chu u gbungbunlu yi wa bati gyungyuro, na ka kon ma don, ba yi ni wuru wunyu, gbari-gban me nitu wa bato itsen lu wa asi riwu. ¹⁰ Ba kri gbu-gban mu nitu sisir kikle ya, uba tre,"iyabi, iyabi kikle gbu, babila, igbu u gbengblen wa ni ton riri (hukuci) ma ye. ¹¹ Bi

nikon bi richu-chu ba yi ni kpa sonrun ti meme ni tuma nitu wa idiori me ana si le kperi ni bawu nga na. ¹² Ikpi zinariya ni azurfa, ni tita bi k'len ni lu'ulu'u ni lili u boboma. hajj u ma sanban garura, ni siliki ni sa sanban aharini kunkron u nyi nhon, whie riro kan-kan, ni kpil bi wa ba ti ba ni titi zi ni kukron u tile, ni tagula, ni ku kron jobo shijin ni tita u sheki. ¹³ Ni kirfa kpi yaji, ni tulareilu mi mur lubban ni ima inabin, ni nye ni mumwu alkama, ni alkama ni la'do ni tanbam, ni ba doki ni ba keke ni gran, ni re (ivri) inddi bu gbungbanlu'a. ¹⁴ Ni ba kpi wa u yo sonron me ni ba ni gbengblen me ba rju ni wu ni toro gbungbulu a ni daraja me ba timme. bana hla to ba ngana. ¹⁵ Bi niko bi ri chuchu'a ni kpi biyi. ¹⁶ U ba tre, iyabi, iyabi, ni kikle migbu wa a sur kolon lilin beble ma ni konlon. sanbam garura ni san bam abharrini, ni waa-don nikpi Zinariya, ni tita bi ndindima ni lu'lu' gwu tiwo ni ba ni ne ni vi ton riri migen a timeme. ¹⁷ Ni mitron riri iwo'a ti meme, ko indji ri me u dran-gwu ni bi ri ni gwua nibi dran ni bi wa ba fe ulbiyan bukata) u sun gbu ni ma ba ka kri gbugban mu. ¹⁸ U ba yi niwa ba to hi zen lu'a ni chu uba tre "ahi gbu ri me a na kikle gbu'a. ¹⁹ U ba vu meme vra kpa mba nitu u ba yi ni gben gben, ni yi ni sawo nyu ni kpason ron timeme "iya bi lyabi kikle gbu wa bi ba tiwo niwu, la kri gbugban wu niwu nitu sisir kikle yan ni yi ni wur woni nyu ni kpa sonron time me. ²⁰ Ngir ni tuma, shulu, biyi bi tsatsra ni almajere ni bi to tsu ni wa Irji nji tron bi ye ni wu. ²¹ Kpan bambam maleka ri a ban titari na ina ram, naka ta yo ni mi tek

na ni tre, ni kon yi, babile, ki k'le gbu, ba bam taga ni gbengblen bana ti bre la to ngana. ²² Ilan bi zi gugun, biyose, bi vinri (sarewa), ni bi vinri lalgaita. bana la woba nga na badiori wa ani la he ni ki wa ani ti kpe u tuma ba la to niki ngan ri ba na la tibrewo yi u kon mimanga na. ²³ Ikpan fitila na la tibrewo kpan ni mi me ngana. bana lati bre wo ilan ango ni amariya ni mi me na nitu bi wo mea' ababa yi ba miri bi nji gban-gbunlu'a ni mi shiri, me u gyuru ba a'ummai. ²⁴ A ni mi yi ba fe iyi bi wa ba wuba wawu ni gbungbulun lu'a

19

¹ Hu kpi biyi, mi wo kpe wa yitoo kikle ilan wu inji gbugbuwu ni shulu ndani yo ndi "Halleluya, kpachuwu, nzuhon mba gbegblen ahi wu Irji mbu. ² Tron ma ahi janji nda he nitu nkon nitu a tron n ntran a wa a kpa meme tsitime ni ti nkan ma. A ban fansar u iyi ba mriko ma ni woma. ³ Ba tre nkpu u ha Halleluya! Ntsen rhiniwu a sia hon seni se. ⁴ Bi chiche shri don nzia ba mba rayayun halita (living creatures) nzia ba ba ku kru nda nzu Irji hon, wa a son ni tu kursiyin Ba sia tre ndi, Amin Halleluya. ⁵ Niki ilan a rhuye rhini kursiyina, Niki ilan a wru rhi ni kursiyin nda ni tre ndi nzu Irjhimbu, biyi mrikoma wawu, biyi wa bi tisisiri ma, bi tsitsa baba bi gbengbelen. ⁶ Mle ni wo iyi wa rhu ilan u gbugbuinji, na mma biwa ba shigankpren, mba kikle yran zan ndani tre ndi, halleluiya Nitu Baci si ti mulki, bachimbu, wa a zan gbengblen wawu ⁷ Ki briku ni gbreu san, nda nu daukaka nitu ikan gran u vren ntma a yeye i wa sa ma a

m̄la tuma ti niwu. ⁸ Ba nyeme ndi du sru kpi bi zan bi ya wu lilin (fine linen) Lilin wu biya yi hi ndu tsatsra bi ndi tsa tsra u Irji). ⁹ Maleka a tre nime ndi Nha kpayi; Lulu he nitu biwa ba yoba rhiye ni mi ro gan (wedding feast) u vre ntmaa” a tre ngame nime ndi Biyi ba tanre janji u irji. ¹⁰ Mi ku grji rhoku ni zama ndi breu, i wa a tre ni me ndi na ti toyina! ime mi vrenko too wa wu he, mba mri vayi wa ki nji vu bla kpi nitu yesu. Bre Irji, nitu tre u vubla nitu Yesu a hi ruhu uto.” ¹¹ Niki mi to shulu a bwu, i mi ya i nkma kiklan a heki Ba yo wa asia hon u a ndi wukri gbagban mba janji a henitu sharia wu nko tsatsra mba ani gaatre nda taku. ¹² Shishi ma ba ye too l̄pn lu, i ni tuma, (kambuna) gbugbua ba he. A he ni nde wa ba nha ni tu ma wa ndio na too na se wawu kima. ¹³ Ani sru nklon wa ba kau jbu nimi iyi, idema ba yondi lantre irji. ¹⁴ Bi taku shulu ba sia hu nitu nkma kinklan, ni kpi waba sru wu libin, kiklan, ni zan. ¹⁵ Takobi u zen nyu a rhurhini nyu ma nda ka tsen meme ba hlega, wa ani ti ndu chu nitumba ni sandan karfe. Ani zren nitu bubu sbi imma anab wu nfu i irji wa a zan gbengblen wawu. ¹⁶ A he ni nde wa ba nha ni nklon ma mba ni gbanma “Ichu u bi chu mba Bachi u ba Bachi ba. ¹⁷ Mito maleka si kri ni irji A yo wru ni kikle ilan ni wuwu chinchen wa basia bwa zu nitu ndi “ye, zontu mbi nitu kikle gan i irji. ¹⁸ Ye tan nma bi chu, nma bi ninkon soja, nma wu kikle inji, nma ba nkma baba bi honba, mba nma u inji wawu mri baba igran, bi tsitsa baba bi nikon. ¹⁹ Mitoo nmarhua mba ba chu bi meme baba sojoji mba. Ba sia yokpamba ni zi

nitu duba ta ku ni wawu wa'a han nitu nkma baba sojiji ma. ²⁰ Ba vu nmarhua mba niwu, anabawa bi che wa ba ta hwutsro ikpi wuyeto ni shima. Ni kpiwa tsro biyi, a gyur biwa ba kpa makiu nmarhua nda ni kikru ni bre iehima. Ba wu hambawu sru ni sisren ni mi kpanre wa asia ijbo gon to gonlu sulfur. ²¹ Ba wuu mbru mba ni injigban wa rhurhini nyu wu ba a son titu nkmaa. chiche wawu ba tan ikmo mba.

20

¹ Mi to malaika ri arjini shibu ye he na wu juju wa ana he ni kykle na ahe ni kykle saraka niwo ma. ² Ayi nfu chiche iwan, wa mba yo ndi ibilisi kan shetan, nda lo ise duburi. ³ Antayo ni mi juju wa ana he ni kyklu na nda kau nda lo ituma, nda kan wa ana ngru indji nkanna sai ise dubu ri mbakai mba ju juwo nda tin vin ma. ⁴ Mito kpachi. biwa mba son nitu mba biwa mba nu iko ndi mble tre indji mito re inji wa mba nju mba tuma nitu wa kpa yesu ni tre rji mba na ingnama ju na ni iwyu manna mba nka mba wu kpa gban ni chi mba ni wo mba. mba kuba ye ni re nda ri chu ni kristi ise dubu ri nkle. ⁵ Bi kwu mbari mba na nkgba ye ni re sai ise dubu ri mba nkai, wayi nta shybe i mumle (first). ⁶ Wu indji ndidima wu tsatsreme wa ahe ni mbumbu ni ntashi u imumle ikwu wu ra ana he ni gbengble nitu mbanai. mba he na firistoci bi rji ni almasihu mba he na chu ise dubu ri niwu. ⁷ Wa ise dubu ri niye kykle mba jurhu sheta ni troma. ⁸ Ni ju ngru indji bi gbugbulu wa ahe ni kursuyoyi inza bi gbugbulu nyii, go mba magog ani shumba bin ndi mbanta kwu indi mba he na nhagbim

wu nei. ⁹ Mba mbazu ni shishi gbugbulu wawu, mba hran whirji bi te ndindi mba mba he igbu ndindima. Ilu gji rji shu nda ngun mba wawu. ¹⁰ Shetai wa agru mba, mba nta yo nimi juju lu wa asi ni ni whirji wa ingnoma rju ni annabawa bi te che mba he mba sha ya ni rji ni chu (har abada abadi) ¹¹ Mito nkykle nkle kpanchi ni indji wa ason nitu ma ni memen ni shulu mba zuzu ni shishi ma mba whirji ni mbayu wa mbahi. ¹² Mito biwa mba kwu-bi gpegble ni biwa na gpi ri mba nkra ni shishi kpanchi, mba bwu vuvu mbari vuvu mba bwu vuum wu re. Bi kwu mba mba bla ni mba wu igpi wa mba nimi vuuu, ni gpiwa mba te. ¹³ In nei anu bawa kwu ikwu mba lu mba nu bi biwa mba kwu ni mi mba mba bla mbawu dedegpi wa mba te. ¹⁴ Mba ngba kwu mba luntayo nimi kykle lu wa yi a kwu wu ha kykle lu. ¹⁵ indji wa mba na to nde mba ha ni mi nuwu re na mba ngba ntayo nimi kykle lu.

21

¹ Niki mito shulu sa mba sa meme, niwa shulu u mumla mba meme wu mumla baka hi ye i kpantre imma ana la he na. ² Mito tsatsra gbuwa, isa urushelima, wa grji ye rhini shulu u, Irji wa ba mlati to wa ba mla wa sa ti ni kpibi yabi ni lonma. ³ Mi wo kikle ilan rhini kursiyima ni tre ndji “ya! bubu son u ijghi a he nimi mri inji, wa ani son niba. Ba kmati inji ma, Irji kima ani he niba wa ani Irjhi mba. ⁴ Ani se mashishi rhuni shishimbs, i ikwu na la he na koka losron ka iyi, ka lokpa. ikpi bi gbangban baka ni ye. ⁵ Wawu wa a son ni kursiyina tre ndi, ya mi

kpakpi wawu kmati sa a tre ndi nha wayi zi nitu lan tre biyi amintatu nda hi janji. ⁶ A tre nime, “ba ti kpibiyi! me yi mi Alpha mba Omega u mumla mba ukle. wandi aniti hlanma, mi nu so hama du han rhini tuba wu ma u sisren. ⁷ Wandi a rhi kua ani kpa kpibiyi, i mi he irji ma, wawu anii vren mu. ⁸ Nitu bi sisrisron, bi hama ni yosron kri gbangban, bi ti kpibi kpatimeme, bi wuunji, bi ti ngluka, bi hu mri brji, baba wawu bi tiche, bubu mba ni he nimi kpan tre ilu wu gon ni nfu mba ni sulfur. Kima hi kwu u ha. ⁹ irji ni mi maleku tangbaba ye ni me, wawu wa a heni kugon tangban shuni (aloba) tangban bi kikle nda tre ni mi ndi, ye niwayi, mi tsro wasa a, iwa vren tmaa. ¹⁰ Niki a banme nimi ruhu hi ni kikle mba zangbron, ingblu ri, nda ka tsro me tsatsra gbu Urushilima si grji ni rhu rhini shulu u irjhi. ¹¹ urishilima a he ni zanbi wu Irjhi, i zankpan ma a he to dutsen me tamani (precious jewel), to tita wa a kpanyazu na yasfa (jasper). ¹² A hei ni kikle, Gonka wa a gbron hon ni kikle nkontra wlononha, mba maleku wlon don ha ni nyu kontraba. nikontra ba ba nha nde gji wlon don ha u mrilon Israila. ¹³ Niko nza, kikle kontra tra ba he, ni kotu, kontra tra ni kogbo, kontra tra, mba ni ko yalu, kontra tra. ¹⁴ Gonka wu gbuaa heni nchi wlon don ha, i nitumba nde wlo dno ha wu manzani wlon don ha wu vren ntma a he. ¹⁵ wawu wa a tre ni me a he ni kunkron u tsa wa ba la ni zinariya, nitu wa ani tsra gbua nkontra ba, mba ni kongan ba. ¹⁶ Ba yo gbua zini du gronma mba bwuma bana tsra tsra. A tsra gbua ni kunkron u tsra; za dubu wlon don ha ni gbron.

(gbronma, bwuma mba Kristma ana riri. ¹⁷ A tsra gonka ngame i za 144 cubits wloga ni tsra wu ini (wandi a he to maleka ba tsar ngame. ¹⁸ Ba mme gonka ni yesfa i gbuwa ni zinariya u zanbi, to kpan ni madubi. ¹⁹ Ba ka nchi meme u mmea ni kankan tita, unza, emerald. ²⁰ U ton onis, u tanne, u tangban u tandra, u tya, u wlo, u wlon don ri, mba u wlon don ha. ²¹ nkontra wlon don ha bana wlon don ha, ba ti nkonba ni yiyrimba ni meme nkogbuwa bana kpukpa zinariya wa ata zan to glass. ²² Mina to hekali nimi gbuwa na, nitu Baci Irji wa a zan gbengblen wawu, mba vren ntma baba yi bana hakalima. ²³ Igbuwa ana heni kpeututi ni kpan irji mba wha na ni duba nu kpan niwu na nitu kpan tsatsra U Irjhi a kpan nituma, i ma ana vren tmaa. ²⁴ Gbungbulu ba zren ni kpan u gbu ki Bi chu bi meme ba nji kpan mba mba nzon hon wu meme ba riye nimi. ²⁵ Nkon tra bana ka na ²⁶ Ekpe wa a tirhi na rinimi na. ²⁷ Mba inji wa niti kpe meme ko ni gyur, se biwa ba nha ndemba ni vunvu u bi sisren u vre tma

22

¹ malaika tsrome inei wu man wu re, wa akpan. Rju tsi rji ni mi kpanchi wu irji ni wu wer krju. ² Ni zuzu kon mi gbu. ni nyu nei kwugron wu re ahe ni kon nsan nei wa atsi rju ni nklo wwon donha, ni wan ri vuvu kwu gron amun wu gji siskpan ni irdji. ³ Mba iya ni kon shishi kpachi Irji ni iver krji mba heni mi gbu imri kon ma mbati bauta ni wu. ⁴ Mba to shishi ma inde ma ahe ni chi mba. ⁵ Ichu na he na, mba

nason kpan fitila na kowu rji na Irji wu re ani kpan ni mbawu mba hena chu nimu ila tre biyi. ⁶ Malaika ala nimu, ila tre biyi mba jaji ma na hena kiyii intembu, ni irji bi ruhohi annabawa, aton malaika ma ndi tson imri kon ma igpi wa mba ye zizan ⁷ Ya mi tsi ye mba wuton indji ndidi uwa akpa nyemen ni tre bi vu biyii. ⁸ Ime Yohanna ame miwo ndi to ikpi biyii wa mi wo ndi to mba, mi jukwu ninza malaika wa atson me igpi biyi ndi mi bauta niwuu. ⁹ A la nimu na tina kiyi na mi ngba indun me ni imri vayi me annabawa, ni biwa mba kpa nyeme ni tre me wa ahe ni vuvume. brouta ni Rji. ¹⁰ A la nimu na ka lan tre bi vuvu nyina iton ate whirwhir. ¹¹ inji wa ate ndindi ndi kwuchi tsi te igpe wa amen. inji wa atsi lozu ndi cigaba ni lonzunma nituma Indji wa atsi te ndidi ndi cigaba ni te ndidima, indji wu tsatsre ndi te tsatsare ma. ¹² Ya mi si ye na fifi yi lada ndu mu a he ni me mi nu yada wu ti ndume. ¹³ Imeyii Alpha ni Omega, wu mumle ni wu nklekle, igpi mumle ni wu nklekle. ¹⁴ Indji ndidi ahiwa mba ngla mba, wa ni zo mba nri nda nglo kwugron wu re nda ri negbu ni kon kontra. ¹⁵ Ni ra mba yangu bi te gbugblu, bi wu sheta, be ti memen, bi wu indji bi wu sheta, be te memen, hi wu indji ni biwa mba a son igpie memenma. ¹⁶ Ime, yesu mi tun malakamu ndi lan igpi bijin ni wu Ikilisiya a me yi michi ingji Dauda sitse wu imble wa ni kpan. ¹⁷ Ruhu mba iwa san mba tre “ye” Indi wanla ma tsi te, indji wa an son iman ndi ye te ima re mba ha igpi. ¹⁸ Misi la ni indji wa asi wo gpi wa vuvu Rji tre.

Indji wa asa igpi tunmba Rji me ni kanma idoma wa mba ha ni vuvu yu. ¹⁹ Nda indji a chu gpi ri rju ni tre ahe ni vuvu wa rji tre Irji ni achu igpi ri nu nimi kugron wu rema, ni mi gbu tsatsre igpi mba wa mba ha nimi vuvu ²⁰ Indji wa ato igpi buju nishishi ma ala E me si ye gbagbla me ahemen (Amen) ye Rji Yesu. ²¹ Zizi wu Irji Yesu ndi he niri biwawu ahema (amen)

Bu New Testament
The New Testament in the Bu language of Nigeria
copyright © 2020 Door43 World Missions Community

Language: Jida (Bu)

Translation by: Door43 World Missions Community

Contributor: Bu, Bwuh, NBTT

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2020-07-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

c72c45f5-7330-57ef-bd69-0d0485754000